

Instrukcja obsługi

Parcie ku przyszłości bez odwoływania się do przeszłości skazane jest na porażkę, popełnianie podobnych błędów i chwilowość – wydawałoby się to oczywiste. W końcu „To nieprawda, że historia się nie powtarza. Historia jest wielką powtórką z wariacjami” – myśli w powieści „Ziemia obiecana raz jeszcze” Macieja Świerkockiego postać będąca współczesną wersją jednego z bohaterów wiadomego dzieła Reymonta. Wariacji nie dostrzeże ten, kto pozbawiony jest pamięci. Co takiego wydarzyło się, powiedzmy, dziesięć lat temu, w połowie lutego? Na pewno pogłębiał się kryzys finansowy, którego skutki wielu nadal odczuwa. Równoległe rozwijała się moja współpraca z „Kalejdoskopem”, choć ani wtedy, ani później nie sądziłem, że przyjdzie mi kierować tym pismem. Jeździłem pekaesem oglądać pierwsze koparki, gdy powstawały uniejowskie termy i rozmawiać o przyszłości uzdrowiska z ówczesnym (i obecnym) burmistrzem; szukałem związków rodziny Odrowążów z ziemią łódzką i tajemniczych napisów wyrytych na górze Chełmo koło Radomska; w Łodzi obserwowałem teatr offowy, tworzony pod okiem takich osób jak Anna Ciszowska – która krótko potem zaczęła rozwijać ze środowiskiem głośną dziś w kraju akcję „Dotknij Teatru” (piszemy o niej na str. 20). Za krótko byłem „staż”, chciałem więc rozpoznać teren i poczuć się „u siebie”. Ale tak samo zgubne jak odrzucanie przeszłości, a więc kontekstu, jest szczelne w niej zamykanie – nie pozwala wiele zrozumieć z teraźniejszości. W obchodzonym stuleciu awangardy w Polsce będziemy zwracać na to szczególną uwagę – zaczynamy od wywiadu z Jarosławem Suchanem, dyrektorem Muzeum Sztuki w Łodzi. O to bowiem chodzi, by za sprawą „Kalejdoskopu” więcej zobaczyć i zrozumieć – i poczuć się „u siebie” mimo zmian w rzeczywistości. Pewne zmiany czekają też samo pismo. Zapraszamy do ich śledzenia. Jedną z nich będzie rychły powrót na łamy właśnie Macieja Świerkockiego, który pracuje nad pierwszym od pół wieku nowym tłumaczeniem monumentalnego „Ulissesa” Joyce’a. I wyda go w Łodzi. Niebawem, czyli w przyszłości.

Łukasz Kaczyński - redaktor naczelny

Zapraszam do kiosków, empików i na e-kalejdoskop.pl, czytajcie nas i prenumerujcie!